

TRIBUNA

QUATRE DISTINCIONS PER A VEURE-HI CLAR

Alfred Badia (Barcelona)

Voldria en aquest article establir unes distincions aclaridores que posin al descobert moltes de les confusions que fan impossible una recta comunicació en el debat que Llengua Nacional sosté amb els "light" enfundats en el G.E.C., i treure'n les conseqüències que defineixin sense adherències perturbadores les respectives posicions.

La primera distinció és que cal separar la defensa de la llengua catalana no contaminada, de la presa de partit nacionalista al servei de l'autodeterminació de Catalunya. En segon lloc s'ha de deixar clar que no és el mateix discrepar dels que defensen la llengua sense concessions a la deturpació barcelonina, que emparar-se de recursos de poder per impedir que aquesta posició nostra arribi a la gent pels mitjans de comunicació. De manera anàloga, i com a tercera distinció, no s'ha de confondre l'argumentació pretesament científica a favor de les tesis "concessives" o abandonistes que pretenen actualitzar la llengua a la baixa, amb l'ús de l'insult, la befa i la ridiculització grollera envers els qui defensem tesis oposades. I en darrer terme, no és tot u defensar el tresor de la llengua, escoltant com enraonen els parlants de totes les comarques catalanes i acceptant una normativa flexible, que actuar com a retardataris, essencialistes, arcaics o algomàvers, segons l'acusació vexatòria que ens etziben a cada passa.

D'aquestes quatre distincions, reconeguem que la primera afecta Llengua Nacional i que cal deixar-la resolta amb bona ment. Que molts dels adherits a Llengua Nacional militem en els rengles del nacionalisme radical o no radical, vol dir que aquesta és la nostra adscripció de lluita política. Però cal deixar ben establert que el *nacionalisme polític no influeix ni ha d'influir* el criteri sobre el tracte que mereix la llengua. Defensem una llengua viva, actual i rica, perquè no acceptem la via "light" a la patuesització, establerta de pressa i sense l'adequada preparació científica, no perquè siguem, els qui ho siguin, nacionalistes reivindicatius. Llitem contra el de-

sastre del projecte "light", estrictament perquè és obra de la incompetència, sense involucrar-hi —a la fi és una qüestió tècnica—, cap suposat "reforç" nacionalista.

Les tres darreres distincions es refereixen directament als "light". És una falta de "fair play", encara més, una aberració d'índole feixista, que els "light" es valguin del domini que es veu que exerceixen en els mitjans de comunicació, per censurar els nostres textos, les nostres raons i el nostre model. I dic "censurar", en el sentit repressiu de la paraula, és a dir, com a exclusió antidemocràtica de la publicació del que tenim dret a fer arribar a la gent.

Puc estendre aquesta denúncia contra la llibertat de publicació, al·ludint a la tercera distinció. No solament els "light" cavalquen perquè han aconseguit, segons que sembla, el poder en els mitjans de comunicació, sinó que quan topen amb la nostra oposició, ajunten a l'insult i a la ridiculització càustica, la befa i la burla del tipus esqueixat que en espanyol caracteritza la barroeria indigesta d'un Alfonso Guerra.

La darrera distinció també denuncia i afecta aquells "light" que l'ignoren o ho fan veure. Preconitzar el català eixit de la gran feina restauradora del període Fabra (reconeixent, però, que els 40 anys de persecució franquista imposen algunes rectificacions lèxiques i gramaticals, només definibles pels veritables entesos), no és cap retorn a l'arqueologia dels primers Jocs Florals, cap numantisme excloent, cap reivindicació del català d'espardenya. Els adherits a Llengua Nacional sentim i actuem com els no tan remots Josep Pla, que no piulava quan Bartomeu Bardagí li corregia l'obra completa; Josep M. de Sagarra, tocat només amb alguns castellanismes esquitxats enmig del seu extraordinari tresor lèxic; Salvador Espriu, que de vegades remugava, però era pràcticament impecable; i no cal dir-ho, els Carles Riba, els Guerau de Liost, els Josep Vicenç Foix, els Joan Oliver, els Joan Vinyoli, i fins i tot un Manuel de Pedrolo, un Joan Brossa i tutti quanti. I no ens sortiu que aquests escriptors usaven i usen una llengua literària que no és la de la majoria dels parlants, perquè aquests, abans no aparegués la contaminació "light", aspiraven a corregir les deficiències de llur llengua estàndard, i en el pitjor dels casos, si es mantenien en la deturpació, no n'aixecaven —no n'aixequen— cap bandera.

L'acusació "light" d'arcaisme gòtic tocant al bon ús d'una llengua, no ho oblidem, agredida secularment per l'imperialisme espanyol, no és altra cosa que supèrbia cega, suficiència gratuïta, residus del pseudo-progressisme seixantavuitesc, inversió de valors a la Nietzsche, obnubilació esquerranoïde, en definitiva, desamor àcrata a la llengua; tot plegat, l'ornament miserios de la incompetència científica.

Els ressorts que movien aquells homes enamorats de la llengua, com els que animen la campanya de Llengua Nacional, semblen haver-se corromput en aquest grup de falsos joves posseïts d'ells mateixos. Un mal vent de postguerres ha fet aquesta trista feina. Potser no són recuperables, però l'esma salvadora de la llengua aplega una majoria que espera que l'Institut d'Estudis Catalans s'obri, per fi, a la comunicació redreçadora.